

АКТ
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану
лісів у І кварталі 2025 року

14.10.2024

сmt. Великодолинське

Нами, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, інженером – лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїсою, провідним інженером охорони та захисту лісу Одеського лісового відділення Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КОЗЛОВОЮ Людмилою, лісничим Андрієво – Іванівського лісництва ГОРОБЦЕМ Віктором, лісничим Березівського лісництва СУХАНОВИМ Володимиром, лісничим Біляївського лісництва ШУШМАНОМ Миколою, лісничим Великомихайлівського лісництва ВАЦЕНКОМ Миколою, лісничим Дачнівського лісництва БОРИСОМ Володимиром, лісничим Павлівського лісництва ПОПОВИЧЕМ Василем, в.о.лісничого Роздільнянського лісництва СЕРБЕНОВИМ Андрієм, лісничим Северинівського лісництва ПОПОЗОГЛОВОЮ Наталією, лісничим Фрунзівського лісництва ХОМИЧЕМ Василем, лісничим Цебриківського лісництва КОСТЮХА Зоєю, лісничим Ширяївського лісництва КЛОЧКОВИМ Володимиром, проведено з 08 по 14 жовтня 2024 року лісопатологічне обстеження насаджень Одеського лісового відділення Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Одеське відділення), з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 249,5 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування								Категорія захищеності
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб.		
Андрієво-Іванівське (ур. "Настасівське")	4	9	19,6	1	4,0	4,0	6АКБ(50)4АКБ(20)+СКР+ЯЗЛ+КЛЯ	50	0,60	2	15	20	60	3	
Андрієво-Іванівське (ур. "Ісаївське")	17	5	21,3	1	7,3	7,3	10СЗ+ДЗ+АКБ+КЛЯ	56	0,60	1 А	24	32	305	3	
Андрієво-Іванівське (ур. "Ісаївське")	17	5	21,3	2	7,0	7,0	10СЗ+ДЗ+АКБ+КЛЯ	56	0,60	1 А	24	32	305	3	
Андрієво-Іванівське (ур. "Ісаївське "	17	5	21,3	3	7,0	7,0	10СЗ+ДЗ+АКБ+КЛЯ	56	0,60	1 А	24	32	305	3	
Андрієво-Іванівське (Миколаївське) (ур. "Дмитрівське")	55(12)	9	7,9		7,9	7,9	5ГЛЗ(50)2АКБ(50)2ГЛЗ(10)1АКБ(10)	50	0,70	3	14	18	50	3	
РАЗОМ по лісництву			48,8		33,2	33,2									
Березівське	8	4	2,7		2,7	2,7	4ДЗ4ГЛЗ2ЯЗЛ+БРС+КЛГ	65	0,50	2	20	28	130	3	
Березівське	22	1	12,7	1	6,7	6,7	4АКБ(42)2ВЗД(42)2АКБ(15)2ВЗД(15)+ГЛЗ	42	0,60	3	10	16	25	3	
Березівське	22	1	12,7	2	6,0	6,0	4АКБ(42)2ВЗД(42)2АКБ(15)2ВЗД(15)+ГЛЗ	42	0,60	3	10	16	25	3	
Березівське	28	13	10,4	1	5,4	5,4	10АКБ+ЯЗЛ+АБЗ	23	0,70	2	8	12	40	3	
Березівське	28	13	10,4	2	5,0	5,0	10АКБ+ЯЗЛ+АБЗ	23	0,70	2	8	12	40	3	

Березівське (ур. "Березівське")	13	12	2,8		2,8	2,8	5ДЗЗЯЗЛ2ГЛЗ+КСК+ КЛГ	65	0,60	1	21	26	175	2
РАЗОМ по лісництву			51,7		28,6	28,6								
Біляївське	2	4	11,2		11,2	11,2	10ВРБ	75	0,45	5	18	36	150	3
Біляївське	9	13	3,6		3,6	3,6	10ВРБ+КЛЯ	35	0,70	3	24	36	330	2
Біляївське	3	2	65,0	1	5,0	5,0	7ТБЗТК	41	0,70	3	23	36	320	3
Біляївське	3	2	65,0	2	5,0	5,0	7ТБЗТК	41	0,70	3	23	36	320	3
Біляївське	10	11	5,9		5,9	5,9	10ВРБ(8)+ВРБ+ТБ	8	0,60	4	6	8	30	3
РАЗОМ по лісництву			150,7		30,7	30,7								
Великомихайлівське (ур. "Мокрі Ясли")	18	4	2,4		2,4	2,4	10ДЗ	75	0,70	4	16	24	140	3
Великомихайлівське (ур. "Мокрі Ясли")	20	6	4,2		4,2	4,2	9АКБ1КЛГ+ГЛЗ	48	0,60	2	15	18	115	3
Великомихайлівське (ур. "Малий Тростянець")	47	11	2,4		2,4	2,4	10ЯЗ+ДЗ+ГХГ	60	0,70	3	15	20	140	3
Великомихайлівське (ур. "Малий Тростянець")	48	1	2,8		2,8	2,8	10ДЗ	75	0,70	4	15	24	130	3
Великомихайлівське (ур. "Кардимичово")	73	21	2,2		2,2	2,2	7ДЗ2АКБ1ГЛЗ	75	0,70	3	17	24	140	3
Великомихайлівське (ур. "Кардимичово")	74	19	1,2		1,2	1,2	7ДЗ3ГЛЗ	80	0,70	4	15	24	130	3
РАЗОМ по лісництву			15,2		15,2	15,2								
Дачнівське (ур. "Хаджибей")	14	6	1,0		1,0	1,0	10ТК	40	0,60	3	23	28	270	2
Дачнівське (ур. "Хаджибей")	19	5	17,3		17,3	17,3	10СКР	39	0,70	4	9	16	135	2
Дачнівське (ур. "Хаджибей")	16	12	8,5		8,5	8,5	10АКБ+ВЗД+ДЗ	42	0,50	2	14	18	90	2
РАЗОМ по лісництву			26,8		26,8	26,8								
Павлівське	12	1	13,0	1	7,0	7,0	6АКБ4ВДЗ	38	0,50	3	10	14	40	3
Павлівське	12	1	13,0	2	6,0	6,0	6АКБ4ВДЗ	38	0,50	3	10	14	40	3
Павлівське (ур. "Малий Гладиш")	49	7	5,5		5,5	5,5	10ДЗ+ЯЗЛ	90	0,50	4	17	32	110	3
Павлівське (ур. "Малий Гладиш")	49	9	2,0		2,0	2,0	6ДЗЗЯЗЛ1АКБ	80	0,70	3	17	24	150	3
Павлівське (ур. "Великий Гладиш")	71	3	1,9		1,9	1,9	10ДЗ	95	0,70	5 А	12	18	93	3
Павлівське (ур. "Старомайорське")	80	2	1,8		1,8	1,8	8ДЗ2КЛГ	37	0,80	2	12	16	110	3
Павлівське (ур. "Старомайорське")	81	3	3,5		3,5	3,5	8ДЗ1ЧШ1КЛГ+ВЗД	37	0,70	2	12	18	100	3
РАЗОМ по лісництву			40,7		27,7	27,7								
Роздільнянське (ур. "Понятівка")	5	4	13,5	1	7,0	7,0	10АКБ	47	0,65	2	16	20	120	3
Роздільнянське (ур. "Понятівка")	5	4	13,5	2	6,5	6,5	10АКБ	47	0,65	2	16	20	120	3
Роздільнянське (ур. "Понятівка")	5	9	4,6		4,6	4,6	10АКБ	46	0,70	1	17	20	130	3
Роздільнянське (ур. "Понятівка")	5	19	5,9		5,9	5,9	10АКБ	46	0,70	2	16	18	130	3
РАЗОМ по лісництву			37,5		24,0	24,0								
Цебриківське	6	7	8,2		8,2	8,2	4АКБ(20)2АКБ32ЯБ Д2АКБ(15)+ДЗ	20	0,70	2	7	8	30	3

РАЗОМ по лісництву			8,2		8,2	8,2								
Северинівське	11	7	3,3		3,3	3,3	10АКБ	38	0,70	3	11	16	70	3
Северинівське	11	8	4,7		4,7	4,7	10АКБ	38	0,70	3	11	16	70	3
Северинівське	12	4	1,7		1,7	1,7	10АКБ	38	0,60	3	10	14	50	3
Северинівське	12	13	1,3		1,3	1,3	10АКБ	38	0,70	3	10	16	60	3
Северинівське	15	20	9,8		9,8	9,8	5АКБ5МСВ+ГЛЗ	41	0,60	4	7	8	35	3
РАЗОМ по лісництву			20,8		20,8	20,8								
Фрунзівське	70	3	6,0		6,0	6,0	9ДЗІЯЗЛ+АКБ	85	0,70	3	19	28	180	3
РАЗОМ по лісництву			6,0		6,0	6,0								
Ширяївське (ур. "Саханка")	24	15	2,4		2,4	2,4	6ДЗЗКЛГ1ЧШ	51	0,70	2	17	18	150	3
Ширяївське (ур. "Саханка")	25	6	4,7		4,7	4,7	4ДЗ4ЯЗІЧШІЯЗЛ	60	0,60	3	16	18	130	3
Ширяївське (ур. "Саханка")	27	13	9,0		9,0	9,0	10ДЗ+ВЗД+ЯЗЛ+ЧШ	55	0,73	3	15	18	130	3
Ширяївське (ур. "Саханка")	28	17	2,6		2,6	2,6	6КЛГ4АКБ	52	0,70	2	15	18	120	3
Ширяївське (ур. "Саханка")	28	8	2,2		2,2	2,2	4ДЗЗКЛГЗЯЗЛ	59	0,70	2	17	20	150	3
Ширяївське	48	3	7,4		7,4	7,4	7ДЗЗКЛГ	35	0,60	2	12	14	75	3
РАЗОМ по лісництву			28,3		28,3	28,3								
ВСЬОГО по відділенню			434,7		249,5	249,5								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Одеського відділення, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

При лісопатологічному обстеженні лісових насаджень Андрієво – Іванівського, Березівського, Біляївського, Великомихайлівського, Дачнівського, Павлівського, Роздільнянського, Северинівського, Фрунзівського, Цебриківського та Ширяївського лісництв Одеського відділення відмічено погіршення санітарного стану дерев в результаті глобальної зміни клімату, зокрема, потеплінням (засуха та відсутність опадів), у зв'язку із чим, склалися сприятливі умови для розповсюдження і розмноження хвороб лісу та стовбурових шкідників. На ділянках вказаних лісництв спостерігається всихання дерев дуба, ясеня, акації, присутніх у складі – клена, в'яза, береста, черешні, тополі, верби, горіха, гледичії, яблуні, абрикоса, де будуть відібрані у вибірково санітарну рубку дерева IV - VI категорії санітарного стану.

Слід відмітити, що оглянуті листяні і хвойні насадження Одеського відділення є, в більшості, деградованими, без приростів, низькобонітетними, низькорослими, низькостовбурними, немало вегетативного й природного походження та розташованих на схилах і ярах.

Обстежені листяні ділянки з головною породою акація біла по Андрієво – Іванівському, Березівському, Великомихайлівському, Дачнівському, Павлівському, Роздільнянському, Северинівському та Цебриківському лісництвах, в яких більшість насаджень стиглого і перестійного віку, деградовані та ослаблені, низькорослі, без приростів, масово суховершинні, що свідчить про втрату біологічної стійкості деревостанів.

На ділянках з акацією білою будуть та відібрані (де проведено відведення) у вибірково санітарну рубку сухостійні дерева, відмираючі, вражені некрозно – раковими хворобами: з

наростами й напливами на стовбурах або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів, під залишками кори є грибниця дереворуйнівних грибів.

У вибіркову санітарну рубку відбиратимуться наявні на акацієвих ділянках й інші породи (дуб, клен, сосна, гледичія, в'яз, ясен, маслина): сухостійні та відмираючі, із зламами верхів, з підірваною кореневою системою, пошкоджені стовбуровими шкідниками – вусачами, заболонниками.

Ділянки змішаного складу та чисті з головною породою дуб звичайний у Великомихайлівському, Павлівському, Северинівському, Фрунзівському та Ширяївському лісництвах характеризуються, в більшості, відмираючими та загиблими (сухостійними), з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100 %, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, стовбури дерев із всохлими водяними пагонами, дерева V категорії санітарного стану із всохлим на дереві листям. Будуть відібрані поодинокі вітровальні сухостійні дерева, із зламами верхів та стовбурів. На стовбурах з відшарованою корою спостерігаємо по льотним отворам і личинкових ходах пошкодження стовбуровими шкідниками: вусачами та заболонниками.

На ділянках з головною породою ясен у Березівському лісництві квартал 13 виділ 2 і у Великомихайлівському квартал 47 виділ 11 та, де присутній в складі по Андрієво – Іванівському, Березівському, Павлівському, Фрунзівському та Ширяївському лісництвах, будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку, в більшості, сухостійні та відмираючі від 2/3 крони до 100 % дерева, з відшарованою корою та пошкоджені стовбуровими шкідниками – ясеневими лубоїдами малим та великим і заболонниками.

На кленевій ділянці в Ширяївському лісництві квартал 28 виділ 7, гледичії у Миколаївському (Андрієво – Іванівське) лісництві теж спостерігається всихання дерев клена, гледичії, які підлягають вибірковій санітарній рубці.

У Біляївському лісництві оглянуті ділянки в кварталі 3 виділі 2.1,2 з головною породою тополя, перестійного віку (відведення проведено), де у вибіркову санітарну рубку, в першу чергу, відібрані сухостійні дерева VI категорії санітарного стану. В наявності відмираючі дерева, з раковими наростами, з підірваною кореневою системою, поодинокі із зламами стовбурів в комелі, де спостерігається враження комлевими гнилями.

На ділянці з головною породою верба в кварталі 10 виділі 11 відібрані присутні дерева верби й тополі білої стиглого віку V - VI категорії санітарного стану сухостійні, із сухим та відсутнім листям на деревах, з локально відшарованою корою, поодинокі дерева IV категорії санітарного стану відмираючі, з підірваною кореневою системою й заселені стовбуровими шкідниками (по льотним отворам – вусачами) та з виходом дереворуйнівних грибів – збудників стовбурових гнилей. Спостерігаємо враження трутовиком променистим, який викликає білу ядро – заболонну гниль деструктивного типу.

На хвойних ділянках (Скр і Сз) у Дачнівському лісництві в кварталі 19 виділі 5 та в Андрієво – Іванівському лісництві квартал 17 виділ 5 відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева сосни IV- VI (в більшості V) категорії санітарного стану, відмираючі, сухостійні, з жовто – зеленою, яскраво – червоною та відсутньою глищею, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – вусачами: сірим довговусим, кореневим коротковусим та рагієм ребристим.

Стовбури сосни кримської V - VI категорії санітарного стану уражені дереворуйнівними забарвлюючими грибами.

На обстежених ділянках, які відносяться до рекреаційно – оздоровчих та захисних лісів, у вибіркову санітарну рубку будуть відібрані дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів та уражені раковими хворобами лише IV та V категорії санітарного стану лісів, згідно «Санітарних правил в лісах України».

Таким чином, в обстежених насадженнях Одеського відділення будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева сосни IV - VI категорії санітарного стану, пошкоджені стовбуровими шкідниками – вусачами й дереворуйнівними грибами;
- дерева дуба IV – VI категорії санітарного стану з відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками;
- дерева акації IV – VI категорії санітарного стану з некрозно – раковими хворобами, утвореннями та іншими патологічними ознаками;
- дерева листяних порід IV – VI категорії санітарного стану з відшарованою корою, пошкодженими стовбуровими шкідниками – вусачами, заболонниками, поодинокі злами, вітровальні дерева.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Одеського відділення залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та дотримуватись показника повноти встановленого для вибірових санітарних рубок, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення деревостанів у вибіркову санітарну рубку проведено частково.

Висновок:

1. В насадженнях, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій.

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 249,5 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Одеського відділення філії «Південний лісовий офіс» здійснювати моніторинг за поширенням шкідників та хвороб лісу.

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

Акт складений у 4 примірниках:

1-й Одеському відділенню Філії «Південний лісовий офіс»;

2-й Філії «Південний лісовий офіс»

3-й Південному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;

4-й ДСЛП «Херсонлісозахист».

Додаток: фотоматеріали

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Олена ДОМАНЧУК

Інженер – лісопатолог I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Раїса РУДЬ

Провідний інженер охорони та захисту лісу філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Людмила КОЗЛОВА

Лісничий Андрієво – Іванівського лісництва

Віктор ГОРОБЕЦЬ

Лісничий Березівського лісництва

Лісничий Біляївського лісництва

Лісничий Великомихайлівського лісництва

Лісничий Дачнівського лісництва

Лісничий Павлівського лісництва

В.о. лісничого Роздільнянського лісництва

Лісничий Северинівського лісництва

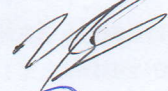
Лісничий Фрунзівського лісництва

Лісничий Цебриківського лісництва

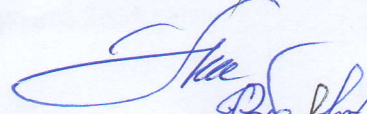
Лісничий Ширяївського лісництва

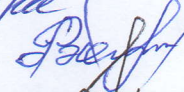
Володимир СУХАНОВ

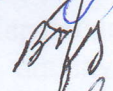
Микола ШУШМАН

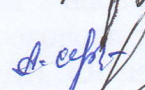
Микола ВАЩЕНКО

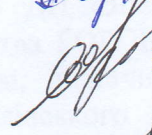
Володимир БОРИС

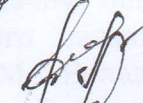
Василь ПОПОВИЧ

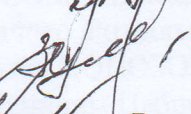
Андрій СЕРБЕНОВ

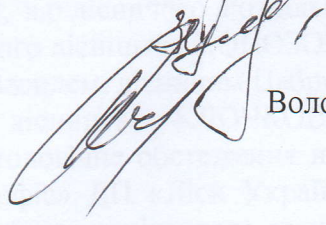
Наталія ПОПОЗОГЛОВА

Василь ХОМИЧ

Зоя КОСТЮХА

Володимир КЛОЧКОВ